

Voortoets DEK-terrein in Medemblik

Toetsing in het kader van de Wet natuurwetgeving – Natura 2000

Opdrachtgever: Gemeente Medemblik

Groot Eco Advies 2017-068

Concept	22-12-2017
Definitief	16-01-2018

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
2	Toetsingskader	6
2.1	Wet natuurbescherming	6
2.2	Programmatistische Aanpak Stikstof	10
2.3	Natura 2000-gebied IJsselmeer	11
3	Voorgenomen ontwikkeling	15
4	Effectbeschrijving en -beoordeling	18
5	Conclusies	25
6	Bronnen	26

1 Inleiding

De gemeente Medemblik ontwikkelt een woningbouwplan voor het voormalig DEK-terrein in Medemblik. In 2008 is de zaterdag voetbalclub DEK gefuseerd met MFC in de nieuwe voetbalclub FC Medemblik. De voormalige speelvelden van DEK zijn vrijgekomen voor een nieuwe bestemming.

De gemeente ontwikkelt het DEK-terrein samen met omwonenden en toekomstige bewoners. Op basis van de resultaten van de bewonersavonden is een gebiedsvisie opgesteld. De gebiedsvisie is op 26 januari 2017 door de gemeenteraad vastgesteld.

Het voorontwerpbestemmingsplan heeft vanaf 7 juli 2017 negen weken ter inzage gelegen. Op 4 juli heeft er een inloopbijeenkomst plaatsgevonden, waar mensen vragen konden stellen en konden reageren op het plan. Op 5 september 2017 was er nog een inloopbijeenkomst waar weer het voorontwerpbestemmingsplan centraal stond.

Ligging van de locatie met rechts het IJsselmeer.

Voor (nieuwe) activiteiten in of nabij Natura 2000-gebied(en), die mogelijk verstorende effecten kunnen hebben en die van invloed zouden kunnen zijn op instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebied(en), is het in het kader van de Wet natuurbescherming nodig een toetsing uit te voeren.

Op 14 november en 7 december 2017 zijn veldbezoeken afgelegd aan de locatie, waarbij een indruk is verkregen van de in de omgeving van de locaties aanwezige natuurwaarden en de potenties voor beschermde soorten van het nabijgelegen Natura 2000 gebied IJsselmeer. Resultaten van deze veldbezoeken zijn gebruikt bij deze toetsing.

Toetsing Wet natuurbescherming

De toetsing in het kader van de Wet natuurbescherming heeft concreet de volgende twee oogmerken:

- Aannemelijk maken dat de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied niet worden aangetast. Het begrip 'natuurlijke kenmerken' moet worden gerelateerd aan de instandhoudings-doelstellingen voor het gebied: ze hebben te maken met de ecologische functies.
- Aannemelijk maken dat een verslechtering van de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten, dan wel de verstoring van soorten, niet optreedt.

De Wet natuurbescherming beschermt ook een aantal aangewezen dier- en plantensoorten. Bij ruimtelijke ingrepen dient te worden beoordeeld of er sprake is van negatieve effecten op beschermde dier- en plantensoorten. Deze toets heeft al plaatsgevonden. In deze toets is ook getoetst aan het NatuurNetwerk Nederland (NNN). Weidevogelleefgebied ligt niet in de nabijheid van het plangebied. (Nuijen, 2017).

Noodzaak toetsing

De ligging van het plangebied nabij het Natura 2000-gebied IJsselmeer maakt toetsing aan de Wet natuurbescherming noodzakelijk. In de uitgevoerde natuurtoets is geadviseerd om een voortoets uit te voeren, omdat meer inzicht te verkrijgen in de effecten van de geplande werkzaamheden op de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied IJsselmeer (Nuijen, 2017).

2 Toetsingskader

2.1 Wet natuurbescherming

Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. In deze wet zijn de oude Boswet, Natuurbeschermingswet en de Flora- en faunawet samengevoegd tot één Natuurwet. In de Wet natuurbescherming zijn de Europese richtlijnen Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn geïmplementeerd.

Uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit nadrukkelijk is toegestaan. In de praktijk betekent dit dat bij een ruimtelijke ingreep of voorgenomen activiteit bekeken moet worden of er sprake is van effecten of beschermde dieren en planten (soortenbescherming) en in bepaalde gevallen op natuurgebieden (gebiedsbescherming).

Soortbescherming

Om te bepalen of een ontheffing nodig is of dat er gebruik kan worden gemaakt van een vrijstelling wordt het stappenschema op pagina 7 doorlopen.

Met de Wet natuurbescherming is de bevoegdheid voor het verlenen van ontheffingen en vrijstellingen in principe bij de provincie komen te liggen.

Ook gemeenten hebben een belangrijke rol bij de uitvoering van de Wet natuurbescherming. Is er sprake van een locatie gebonden activiteit met gevolgen voor wettelijk beschermde dier- en plantensoorten, moet ofwel een natuurtoets deel uitmaken van de procedure bij het verkrijgen van een omgevingsvergunning, ofwel er wordt voorafgaand aan de activiteit apart een ontheffing aangevraagd.

Het is aan de gemeente om te beoordelen of de aanvraag voor een omgevingsvergunning volledig is, of dat de aanvrager apart ontheffing heeft aangevraagd. De provincie geeft op grond van de inhoudelijke toetsing al dan niet een Verklaring van geen bedenkingen (Vggb) af.

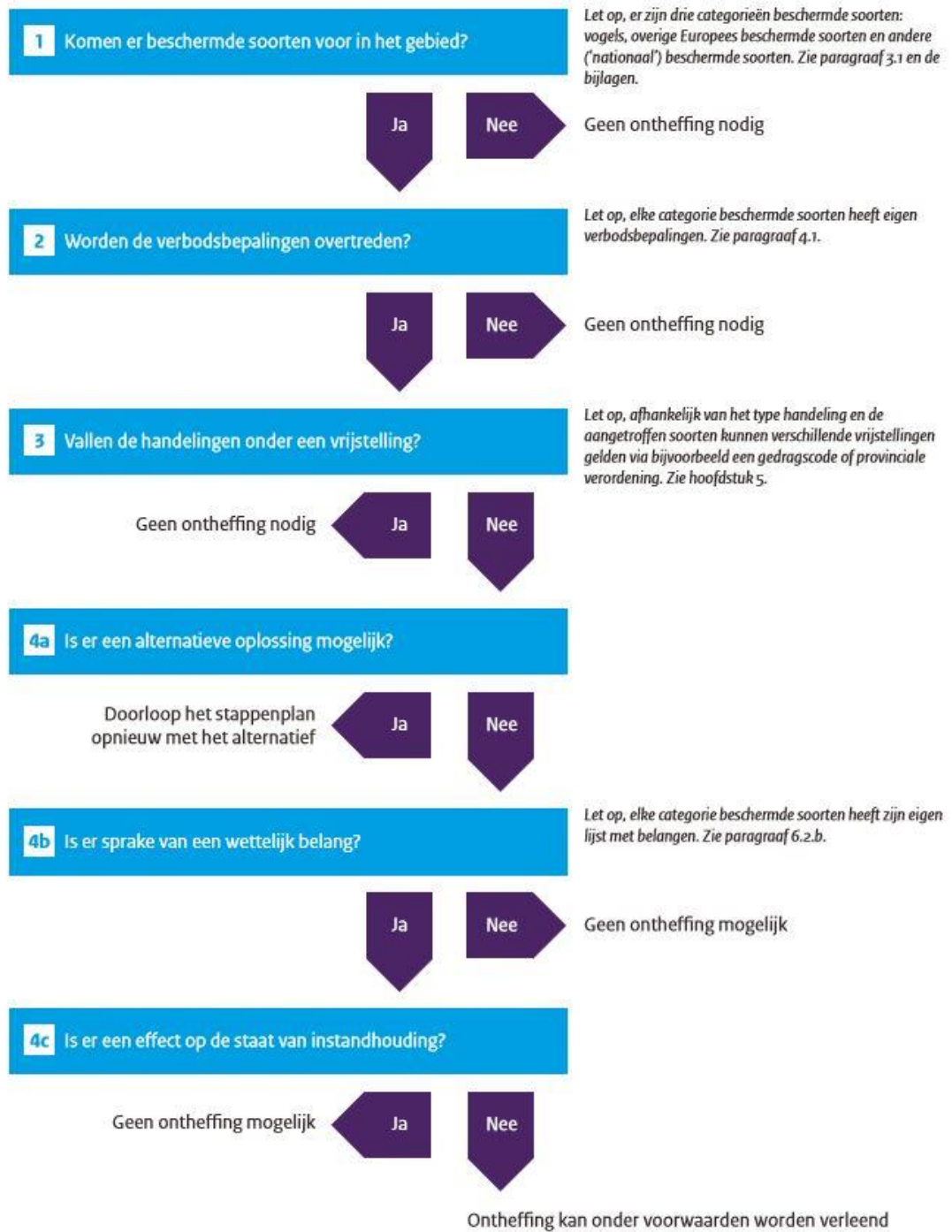
Beschermingsregimes

De Wet natuurbescherming kent drie beschermingsregimes:

1. Soorten van de Vogelrichtlijn;
2. Soorten van de Habitatrichtlijn, het verdrag van Bern en het verdrag van Bonn;
3. Andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden.

Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. Alle vogels zijn beschermd. Daarnaast zijn ongeveer 230 andere soorten beschermd.

1.3 Stappenplan soortenbescherming

Stroomschema soortenbescherming

Om af te wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria worden voldaan:

1. Er is geen andere bevredigende oplossing voor de handeling;
2. Tegenover de afwijking van het verbod moet een in de wet genoemd belang staan;
3. De ingreep mag geen afbreuk doen aan de instandhouding van de soort.

Vrijstelling regelgeving

Onder de Wet natuurbescherming is niet altijd een ontheffing nodig bij handelingen met gevolgen voor beschermde dier- en plantensoorten. In de wet zijn vormen van vrijstelling opgenomen, zoals de gedragscode, een programmatische aanpak of via de provinciale verordening.

Verbodsbepalingen

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wn	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wn	Beschermingsregime andere soorten § 3.3 Wn
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Gebiedsbescherming

Ligt een locatie waar een ruimtelijke ingreep of voorgenomen activiteit plaats vindt in of in de buurt van een Natura 2000 gebied dan is een toetsing in het kader van de Wet natuurbescherming nodig. Afhankelijk van de aard van de activiteit en de te beschermen waarden van (het) betreffende Natura 2000-gebied(en) dient beoordeeld te worden of en welke effecten er (mogelijk) aanwezig zijn.

Natura 2000 is een samenhangend netwerk van natuurgebieden in Europa. Deze natuurgebieden zijn gebieden die zijn aangewezen in het kader van de Europese Vogelrichtlijn (79/409/EEG) en zijn aangewezen op grond van de Europese Habitatrichtlijn (92/43/EEG). Deze gebieden worden in Nederland beschermd op grond van de Wet natuurbeschermingswet.

In deze wet is landelijk de bescherming van gebieden geregeld en hierin zijn sinds 1 oktober 2005 ook de bepalingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijn uitgewerkt.

Het aanwijzingsbesluit is voor Natura 2000-gebieden van groot belang, omdat het onder meer het referentiekader biedt voor het beheerplan, de beoordeling van projecten en activiteiten en de vergunningverlening. Dit referentiekader wordt gevormd door de instandhoudingsdoelstellingen en de begrenzing van het gebied (in de vorm van een kaart met een toelichting).

Natura 2000-gebieden

Activiteiten in Natura 2000-gebieden mogen geen significante gevolgen hebben op beschermde waarden van deze gebieden. Echter, ook activiteiten in de buurt van Natura 2000-gebieden mogen als gevolg van zogenaamde 'externe werking' geen significante gevolgen hebben op deze gebieden.

Gevolgen zijn 'significant' wanneer de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied op lange termijn niet gerealiseerd kunnen worden.

Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort dan wel de kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, kan sprake zijn van significante gevolgen.

Instandhoudingsdoelstellingen

De instandhoudingsdoelstellingen zoals bedoeld in de Wet natuurbescherming beschrijven de doelen voor de instandhouding van leefgebieden, natuurlijke habitats en populaties in het wild levende plant- en diersoorten, zoals vereist door de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Deze natuurwaarden moeten in een gunstige staat van instandhouding gebracht of gehouden worden.

Artikel 2.7 lid 2 en lid 3

"Het is verboden zonder vergunning van Gedeputeerde Staten projecten te realiseren of andere handelingen te verrichten die gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor een Natura 2000-gebied de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in dat gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen".

"Gedeputeerde staten verlenen een vergunning als bedoeld in het tweede lid uitsluitend indien is voldaan aan:

- a. Artikel 2.8 met uitzondering van het negende lid, wanneer de vergunning betrekking heeft op een project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, en dat afzonderlijk of in combinatie met andere plannen significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, of

- b. Artikel 2.8, negende lid, wanneer zij betrekking heeft op andere handelingen dan projecten bedoeld in onderdeel a.

Artikel 2.8 lid 1 en lid 9

“Voor een plan als bedoeld in artikel 2.7 eerste lid, een project als bedoeld in artikel 2.7, derde lid, onderdeel a, maakt het bestuursorgaan, onderscheidenlijk de aanvrager van de vergunning, een passende beoordeling van de gevolgen voor het Natura 2000-gebied, rekening houdend met de instandhoudingsdoelstellingen voor dat gebied”.

“Voor een andere handeling als bedoeld in artikel 2.7, derde lid, onderdeel b, houden Gedeputeerde Staten rekening met de gevolgen die de handeling kan hebben voor een Natura 2000-gebied, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor dat gebied.

Staat van instandhouding

De ‘staat van instandhouding’ van een natuurlijke habitat wordt als ‘gunstig’ beschouwd wanneer:

- het natuurlijke verspreidingsgebied van de habitat en de oppervlakte van die habitat binnen dat gebied stabiel zijn of toenemen, en;
- de voor behoud op lange termijn nodige specifieke structuur en functies bestaan en in de afzienbare toekomst vermoedelijk zullen blijven bestaan, en;
- de staat van instandhouding van de voor die habitat typische soorten gunstig is.

De ‘staat van instandhouding’ voor een soort wordt als ‘gunstig’ beschouwd wanneer:

- uit populatiedynamische gegevens blijkt dat de betrokken soort nog steeds een levensvatbare component is van de natuurlijke habitat waarin hij voorkomt, en dat vermoedelijk op lange termijn zal blijven;
- het natuurlijke verspreidingsgebied van die soort niet kleiner wordt of binnen afzienbare tijd lijkt te zullen worden;
- er een voldoende grootte habitat bestaat en waarschijnlijk zal blijven bestaan om de populaties van die soort op lange termijn in stand te houden.

2.2 Programmatische Aanpak Stikstof

Op 1 juli 2015 is Programma Aanpak Stikstof (PAS) met bijbehorende wetgeving vastgesteld en in werking getreden. Hierdoor is de vergunningverlening in het kader van de Wet natuurbescherming vereenvoudigd.

In het PAS werken overheden en maatschappelijke partners samen om de stikstofuitstoot te verminderen en daarmee ook economische ontwikkelingen mogelijk te maken. Door middel van brongerichte maatregelen wordt een (extra) daling van de stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden bereikt. Een deel van de daling van de stikstofdepositie komt beschikbaar als depositieruimte voor economische ontwikkelingen. Het overige deel komt ten goede aan de natuur is zo is gewaarborgd dat de Natura 2000-doelen worden gehaald.

Op basis van de berekende maximale bijdrage van een project aan de stikstofdepositie op een voor stikstof gevoelig habitat in een Natura 2000-gebied zijn er drie mogelijkheden:

- Als de maximale bijdrage de grenswaarde (in de regel 1 mol per hectare per jaar) ligt, is een vergunning ingevolge de Wet natuurbescherming benodigd.
- Als de maximale bijdrage minder dan de grenswaarde bedraagt, kan in de regel volstaan worden met een melding.
- Als de maximale bijdrage 0,05 mol per hectare per jaar of lager is, dan gelden geen procedurele verplichtingen op grond van de Wet natuurbescherming (geen vergunning, geen melding).

2.3 Natura 2000-gebied IJsselmeer

Het IJsselmeer in zijn huidige vorm is ontstaan door afsluiting van de voormalige Zuiderzee door de aanleg van de Afsluitdijk, voltooid in 1932, de aanleg van de IJsselmeerpolders (voltooid in 1968) en tenslotte van de Houtribdijk, voltooid in 1976. Na de aanleg van de Afsluitdijk is het water binnen enkele maanden verzoet, en sindsdien ontbreekt een brakke overgangszone naar de zee. De faunagemeenschappen verdwenen binnen enkele jaren en werd vervangen door een zoetwater gemeenschap met twee in de voedselketen cruciale sleutelsoorten: de driehoeksmossel en de spiering. Langs de Friese kust (voormalig intergetijdengebied) is er sprake van substantiële ondieptes met waterplanten en buitendijkse slikken en platen. Het grootste deel van het water wordt aangevoerd door de IJssel. Het mondingsgebied is meer dynamisch met geulen tot 9 meter diep en grotendeels zandig sediment. Het doorzicht wordt voor een groot deel bepaald door algen en is in het algemeen relatief hoog. Het waterpeil is gefixeerd, maar door het grote oppervlak van het meer kan de wind echter een aanzienlijk scheefstand (orde grootte een meter) veroorzaken die tevens resulteert in een zekere peildynamiek. De buitendijkse kweldergebieden hebben zilte en brakke milieus. In de natte terreindelen treedt moerasvorming op in de vorm van biezenstroken. Op de overgang van water en land en op de laagliggende delen van de oude platen komt rietland voor. Bij verdere successie verruigt het rietland en vindt opslag van wilg plaats. Vooral op de hogere delen ontwikkelen struwelen en bos. De graslanden zijn soortenrijk, vooral op kalkrijk vochtig substraat.

Aanwijzing

Op 23 december 2009 is het IJsselmeer definitief aangewezen als Natura 2000-gebied. Voor het IJsselmeer zijn instandhoudingsdoelstellingen voor diersoorten geformuleerd op grond van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Het gebied is daarnaast aangewezen in het kader van de Habitatrichtlijn voor de bescherming van habitattypen.

Begrenzing van Natura 2000 gebied IJsselmeer ter hoogte van het Dek-terrein (groene stip)

Beheerplan

De instandhoudingsdoelen moeten richting geven aan het uit te voeren natuurbeheer- en beleid. Ze worden per Natura 2000-gebied uitgewerkt in een 'beheerplan'. Het Natura 2000 ontwerp-beheerplan IJsselmeergebied 2016-2021 heeft in 2017 te inzage gelegen. Vaststelling was eind 2017 voorzien.

Het belangrijkste deel van dit beheerplan beschrijft hoe de geformuleerde instandhoudingsdoelstellingen kunnen/moeten worden gerealiseerd. Het plan geeft een uitgebreid overzicht van de staat van de beschermde habitattypen en -soorten en hoe de doelen daaromtrent kunnen worden verwezenlijkt. Het zal in grote lijnen het beleid voor de komende jaren in het Natura 2000-gebied sturen.

Instandhoudingsdoelen

In de tabel op pagina 13 is per habitatype en Habitat-/Vogelrichtlijnsoort de gestelde instandhoudingsdoelstellingen en de staat van instandhouding vermeld. Deze instandhoudingsdoelstellingen beschrijven de doelen voor de instandhouding van leefgebieden, natuurlijke habitats en populaties in het wild levende plant- en diersoorten, zoals vereist door Habitat- en Vogelrichtlijn. Deze natuurwaarden moeten in gunstige staat van instandhouding gebracht of gehouden worden.

Voor de habitattypen zijn in het aanwijzingsbesluit enerzijds doelen voor behoud of uitbreiding van de oppervlaktes gegeven, en anderzijds doelen voor behoud of verbetering van de kwaliteit. Voor soorten gaat het om behoud van de omvang van het leefgebied, voor behoud van de populatie.

		SVI	Oppervlak	Kwaliteit	Populatie	Draagkracht vogels	Draagkracht paren
Habitattypen							
H3150	Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden		=	=			
H4010A	Ruigten en zomen (moerasspirea)	+	=	=			
H6430B	Ruigten en zomen (harig wilgenroosje)	-	=	=			
H7140A	Overgangs- en trilvenen (trilvenen)	--	=	=			
Habitatsoorten							
H1163	Rivierdonderpad	-	=	=	=		
H1318	Meervleermuis	-	=	=	=		
H1340	*Noordse woelmuis	--	>	=	>		
H1903	Groenknolorchis	--	=	=	=		
Broedvogels							
A017	Aalscholver	+	=	+			8000
A021	Roerdomp	--	>	>			7
A034	Lepelaar		=	=			25
A081	Bruine Kiekendief	+	=	=			25
A119	Porseleinhoen	--	>	>			18
A137	Bontbekplevier	-	>	>			13
A151	Kemphaan	--	>	>			20
A193	Visdief	-	=	=			3300
A292	Snor	--	=	=			40
A295	Rietzanger	-	=	=			990
Niet-broedvogelsoorten							
A005	Fuut	-	=	=		1300	
A017	Aalscholver	+	=	=		8100	
A034	Lepelaar	+	=	=		30	
A037	Kleine Zwaan	-	=	=		20 foer. 1600 slaap	
A039	Toendrarietgans	+	=	=			
A040	Kleine rietgans	+	=	=		30	
A041	Kolgans	+	=	=		4400 foer. 19000 slaap	
A043	Grauwe Gans	+	=	=		580	
A045	Brandgans	+	=	=		10.300	
A048	Bergeend	+	=	=		210	
A050	Smient	+	=	=		10300	
A051	Krakeend	+	=	=		200	
A052	Wintertaling	-	=	=		280	
A053	Wilde eend	+	=	=		3800	
A054	Pijlstaart	-	=	=		60	
A056	Slobeend	+	=	=		60	
A059	Tafeleend	--	=	=		310	
A061	Kuifeend	-	=	=		11300	
A062	Toppereend	--	=	=		15800	
A067	Brilduiker	+	=	=		310	
A068	Nonnetje	-	=	=		180	
A070	Grote Zaagbek	--	=	=		1300	
A125	Meerkoet	-	=	=		3600	

A132	Kluut	-	=	=		20	
A140	Goudplevier	--	=	=		9700	
A151	Kemphaan	-	=	=		2100 foer. 17300 slaap	
A156	Grutto	--	=	=		290 foer. 2200 slaap	
A160	Wulp	+	=	=		310 foer. 3500 slaap	
A177	Dwergmeeuw	-	=	=		50	
A190	Reuzenstern	+	=	=		40	
A197	Zwarte stern	--	=	=		49700	
Legenda							
SVI	Landelijke Staat van Instandhouding (-- zeer ongunstig; - matig ongunstig, + gunstig)						
=	Behoudsdoelstelling						
>	Verbeter- of uitbreidingsdoelstelling						
=(<)	Ontwerp-aanwijzingsbesluit heeft 'ten gunste van' formulering						

3 Voorgenomen ontwikkeling

Het plangebied is circa 3,6 hectare groot. Het bestaat uit voormalige sportvelden, die nu tijdelijk agrarisch worden gebruikt. Rond de voormalige sportvelden zijn sloten en een beplanting van Zwarte els aanwezig. Aan de oostzijde ligt een bosschage bestaande uit Zwarte els, Hazelaar, esdoorn en berk met in de ondergroei onder andere braam. Daarachter ligt de Oosterdijk en het IJsselmeer (Natura 2000).

Voormalig DEK-terrein vanuit het oosten

Boschage aan oostzijde

Gebruiksfasen

Legenda

Plangebied

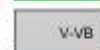

plangebied

Bestemmingen enkelbestemmingen

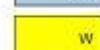
G Groen

V-VB Verkeer - Verkeersgebied

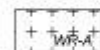

WA Water

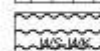

W Wonen

dubbelbestemmingen

WVA Waarde - Archeologie

WWS Waterstaat - Waterkering

Aanduidingen

bouwvlak

bouwvlak

bouwaanduidingen

gestapeld

Verklaringen

ondergrond

Woningen

Het plangebied wordt omgevormd tot een energiearme, gasloze woonwijk. Tegen de Oosterdijk zullen appartementen van drie lagen hoog worden gerealiseerd. De voorgenomen ontwikkeling voorziet in ongeveer 10 koopwoningen, 10 twee onder één kapwoningen, 18 appartementen, 24 vrijstaande woningen en 10 sociale huurwoningen, met een maximum van 72 woningen. Maximale hoogte van de bebouwing (appartementen) is 11,00 meter.

Verkeer

De hoofdontsluiting loopt via de Vlietsingel. De overige ontsluiting betreft voet- en fietspaden, die aansluiten op bestaande ontsluiting. Een tweede in het bestemmingsplan opgenomen hoofdontsluiting op de Oosterdijk is inmiddels vervallen.

Water

Er worden nieuwe watergangen gegraven die aansluiten op de bestaande waterstructuur. De bestaande waterstructuur wordt verbreed. De wateren worden bevaarbaar gemaakt.

Groen

Lokaal worden kleine groenvoorzieningen gerealiseerd.

Concept planning aanlegfase

- Start project: november 2018
- Realisatie voorbelasting: november 2018
- Aanleg infrastructuur: mei 2019
- Bouw woningen: oktober 2019
- Wijk gereed: 01-01-2021

4 Effectbeschrijving en -beoordeling

Door de aanleg, de aanwezigheid en het gebruik van de woonwijk kunnen mogelijk effecten optreden. Om de effecten te kunnen beoordelen is gebruik gemaakt van de Effectenindicator van het Ministerie van Economische zaken (zie pagina 19) en op basis van expert-judgement.

Door het plan kunnen verschillende storende factoren optreden. Het gaat om factoren als oppervlakteverlies, versnippering, verzuring en vermessing door stikstofdeposities uit de lucht, verontreiniging, verdroging, verstoring door geluid, verstoring door licht, verstoring door trillingen, optische verstoring en verstoring door mechanische effecten.

In dit hoofdstuk wordt per storende factor onderzocht of die in dit geval werkelijk kan optreden en zo ja, of deze dan tot een mogelijk significant negatief effect kan leiden. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen de aanleg- en de gebruiksfase.

Storingsfactor	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Meren met krabberscheer en fonteinonduiden																			
Ruigtes en zomen																			
Overgangs- en trilvenen																			
*Moerdee woelmuis																			
Groenkolonchic																			
Maarvleermuis																			
Rivierdonderpad																			
Aalscholver (broedvogel)																			
Aalscholver (niet-broedvogel)																			
Bergeend (niet-broedvogel)																			
Bontbekplevier (broedvogel)																			
Brandgans (niet-broedvogel)																			
Brilduiker (niet-broedvogel)																			
Bruine Kiekaedief (broedvogel)																			
Dwergmeeuw (niet-broedvogel)																			
Faet (niet-broedvogel)																			
Goudplevier (niet-broedvogel)																			
Grauwe Gans (niet-broedvogel)																			
Grote Zaagbek (niet-broedvogel)																			
Gruito (niet-broedvogel)																			
Kempfaan (niet-broedvogel)																			
Kempfaan (broedvogel)																			
Kleine Rietgans (niet-broedvogel)																			
Kleine Zwaan (niet-broedvogel)																			
Kluut (niet-broedvogel)																			
Kolgans (niet-broedvogel)																			
Krakend (niet-broedvogel)																			
Kalkend (niet-broedvogel)																			
Lepelaar (broedvogel)																			
Lepelaar (niet-broedvogel)																			
Meerkoet (niet-broedvogel)																			
Nonnetje (niet-broedvogel)																			
Pijlstaart (niet-broedvogel)																			
Porseleinhoes (broedvogel)																			
Rauzenstem (niet-broedvogel)																			
Rietzanger (broedvogel)																			
Reerdamp (broedvogel)																			
Schakend (niet-broedvogel)																			
Schiet (niet-broedvogel)																			
Snor (broedvogel)																			
Tahleend (niet-broedvogel)																			
Toendrarietgans (niet-broedvogel)																			
Toppereend (niet-broedvogel)																			
Veldief (broedvogel)																			
Wilde eend (niet-broedvogel)																			
Wintertaling (niet-broedvogel)																			
Wulp (niet-broedvogel)																			
Zwarte Stem (niet-broedvogel)																			

zeer gevoelig

gevoelig

niet gevoelig

n.v.t.

onbekend

Oppervlakteverlies en versnippering

Het plangebied ligt geheel buiten het Natura 2000-gebied IJsselmeer. Om die reden is er geen sprake van oppervlakteverlies. Hierdoor wordt geen negatief effect verwacht als gevolg van het project op de instandhoudingsdoelen van enig Natura 2000-gebied.

Van versnippering is sprake bij het uiteenvallen van het leefgebied van soorten. Het plangebied ligt buiten Natura 2000-gebied. In het Natura 2000-gebied vinden geen ingrepen plaats, die een versnipperende werking hebben. Hierdoor wordt geen negatief effect verwacht als gevolg van het project op de instandhoudingsdoelen van enig Natura 2000-gebied.

Vermesting en verzuring via atmosferische depositie (stikstofdepositie)

Verzuring van bodem of water is een gevolg van de uitstoot (emissie) van vervuilende gassen door landbouw, fabrieken, voertuigen, maar ook door de stookinstallaties van woningen ten behoeve van verwarming. De uitstoot omvat onder andere zwaveldioxide, stikstofoxiden, Ammoniak en vluchtige organische stoffen. Deze verzurende stoffen komen via lucht of water in de grond terecht en leiden tot het zuurder worden van het biotische milieu.

Vermesting is in dit geval de 'verrijking' van ecosystemen door stikstofdepositie. Het gaat daarbij om aanvoer door de lucht (droge en natte neerslag van ammoniak en stikstofoxiden).

De effecten van verzurende stoffen zijn niet altijd te scheiden van die van vermestende stoffen, omdat een deel van de verzurende stoffen ook vermestend werkt (aanvoer van stikstof). Om deze reden zijn beide effecten hier samen genomen. Verzuring leidt tot directe of indirecte afname van de buffercapaciteit van bodem of water. Op termijn resulteert dit proces in een daling van de zuurgraad. Hierdoor zullen voor verzuring gevoelige soorten verdwijnen, wat kan leiden in een verandering van het habitatype en daarmee het verdwijnen van typische (dier)soorten. Wanneer door stikstofdepositie de hoeveelheid beschikbare stikstof boven een bepaald kritisch niveau komt, neemt een beperkt aantal plantensoorten sterk toe ten koste van meerdere andere. Hierdoor neemt de biodiversiteit af. Dit heeft weer effect op de aanwezige fauna, doordat een hierdoor veranderingen van het leefgebied kan optreden, waardoor een gebied ongeschikt raakt als broed- of foerageergebied.

Gevoeligheid instandhoudingsdoelen voor stikstofdepositie.

Het Natura 2000-gebied kent een aantal stikstofgevoelige habitats. Deze habitats zijn echter voor de Friese kust gelegen en niet ter hoogte van de planlocatie aanwezig. De afstand tussen de planlocatie en de habitats is dusdanig groot dat op voorhand effecten kunnen worden uitgesloten. Een stikstofonderzoek met behulp van het rekenmodel Aerial is niet nodig. Dit is ook bevestigd door de Regionale uitvoeringsdienst Noord-Holland-Noord (RUDNH). De RUDNH beoordeelt en verzorgt in opdracht van Gedeputeerde Staten het vergunningentraject Wet natuurbescherming. Er wordt geen negatief effect verwacht als gevolg van het project op de instandhoudingsdoelen van enig Natura 2000-gebied.

Verzoeting, verzilting en verontreiniging

n.v.t.

Verdroging en vernatting

n.v.t.

Verandering stroomsnelheid, overstromingsfrequentie en dynamiek substraat

n.v.t.

Verstoring door geluid en trillingen

De aanleg en het gebruik van de woonwijk gaat gepaard met geluidsproductie. Er is sprake van onnatuurlijke geluidsbronnen. De Habitat- en Vogelrichtlijnsoorten Zijn in meer of mindere mate gevoelig voor geluid, de habitattypen niet.

In de aanlegfase zorgen het heien en andere bouwactiviteiten voor productie van geluid en trillingen met als mogelijk gevolg hinder in het Natura 2000-gebied.

Het heiwerk geeft nauwelijks geluids- of trillingsoverlast. Door de slappe ondergrond zullen de heipalen vrijwel geruisloos naar beneden worden geduwd. Alleen op het laatste moment zullen een paar klappen per paal voldoende zijn om deze op de juiste diepte van 11 meter te krijgen. Van trilling is dan aan het oppervlakte en op geruime afstand (IJsselmeer) nauwelijks tot geen sprake.

Het heien zal naar verwachting niet allemaal achter elkaar plaatsvinden, maar gespreid in de tijd. Dit heeft te maken met de aard van woningen, nl veel vrijstaande woningen. Daarnaast vindt het heien overdag plaats.

Maximale geluidsniveaus die tijdens de aanlegfase optreden zijn het gevolg van heiwerkzaamheden. Bij berekeningen van effectafstanden van hei-installaties is een effectafstand van 800 m berekend (Antea Group, april 2017). Bij deze berekeningen is uitgegaan van een gemiddelde bronsterkte van 126 db(A) voor het heien van betonpalen. Dit zijn worst-case geluidsberekeningen, zonder hoogteverschillen.

Bij het plangebied is sprake van de ligging achter de hoge Oosterdijk, die een dempend effect heeft op de geluidsproductie en trilling. Vervolgens ligt aan de buitenzijde het Marinaterrein, wat ook een dempende werking heeft. Soorten die gevoelig zijn voor geluid en trilling zijn met name de rustende watervogels. Deze bevinden zich echter op grotere afstand naar het zuiden, waar luwtes aanwezig zijn tussen aangelegde steenglooingen. Doordat het heien gespreid in de tijd plaats vindt en er sprake is van kortstondig heien (enkele klappen per paal) is er slechts sprake van een tijdelijk en kortstondig effect (wat dus ook gespreid is in de tijd), waarbij de rustende vogels mogelijk in de winterperiode tijdens de verstoring hoogstens tijdelijk zullen uitwijken naar het zuiden. Genoemde effecten op Noordse woelmuis (ter plaatse niet aanwezig), Groenknolorchis (ter plaatse niet aanwezig), Rivierdonderpad (matig gevoelig voor geluid en trilling) en Meervleermuis (overdag, wanneer heien plaatsvindt, niet aanwezig) zijn alleen op zeer beperkte schaal op de Rivierdonderpad van toepassing.

Marinaterrein

Voor de gebruiksfase heeft geluidsonderzoek plaatsgevonden. De geluidsbelasting blijft in de gebruiksfase beperkt tot autoverkeer en woongeluid. Ook hier zal de Oosterdijk samen met het Marinaterrein een sterk bufferende werking hebben, waardoor de geluidsbelasting geen invloed zal hebben op de in de winterperiode rustende watervogels in de omgeving van het Vooroever-gebied.

Er wordt, behoudens tijdelijke geluidsverstoring in de aanlegfase, geen negatief effect verwacht als gevolg van het project op de instandhoudingsdoelen van enig Natura 2000-gebied. Er is – gezien de beschreven effecten- ter plekke van het Natura 2000-gebied geen sprake van effecten op populatieniveau door verstoring van geluid en trilling.

Meervleermuis

In het plangebied zijn geen (kraam)kolonies of andere verblijfplaatsen aanwezig. Er is dus geen sprake van verlies verblijfplaatsen. Ook fungeert het plangebied ook niet als foerageergebied. Tijdens het vleermuisonderzoek in 2016 zijn geen waarnemingen van Meervleermuis verricht. De Meervleermuis gebruikt het plangebied en de aangrenzende Vlietsingel derhalve niet als vliegroute. Mogelijke vliegroutes liggen zuidelijk van het plangebied en zullen onder andere via de kleine Vliet en Grote Vliet (natuurgebied Groote Vliet) voeren. Ter hoogte van het Dekterrein zal een eventuele vliegroute langs de kust van het IJsselmeer door de aanwezigheid van het Marinaterrein afbuigen en met een boog om dit terrein heen voeren.

Binnendijks foerageer- en broedgebied en niet-broedvogels

Het plangebied ligt ingeklemd tussen de bebouwing van Medemblik en wordt omringd door hoge bomen. Dit maakt de locatie (behoudens een incidenteel broedgeval) ongeschikt voor weidevogels. Dit geldt zeker voor kritische en verstoringgevoelige soorten als Kemphaan en Grutto.

Rietland ontbreekt. Soorten als Lepelaar en Roerdomp ontbreken. Ook voor steltlopers als Kluut en Zwarte stern is de planlocatie totaal ongeschikt.

Alle genoemde soorten hebben in de directe omgeving geen verblijfplaatsen, die onder invloed van de ontwikkelingen op het DEK-terrein kunnen staan.

Als foerageergebied voor genoemde soorten heeft het plangebied geen noemenswaardige functie. Het besloten karakter en de matige kwaliteit van de locatie maakt het foerageren ter plaatse onaantrekkelijk. Beter foerageergebied is aan de zuidzijde van de planlocatie aanwezig. Het betreft bijvoorbeeld de vochtige graslanden en wateren die onderdeel uitmaken van het natuurgebied Groote Vliet. Deze gebieden staan niet onder de invloedssfeer van de voorgenomen ontwikkelingen op het DEK-terrein.

Verstoring door licht

Diersoorten zijn gevoelig voor de verstoring door licht. Planten en habitattypen niet.

Tijdens de aanlegfase zal in de periode oktober-maart gebruik worden gemaakt van bouwlampen om de werkplaatsen in de ochtend en namiddag te verlichten. Gezien de afstand tot het Natura 2000-gebied reikt dit licht niet tot de plekken waar gevoelige soorten verblijven.

Na realisatie zal de woonwijk zijn ingericht met de gebruikelijk straatverlichting. In het kader van het duurzaamheidsbeleid van de gemeente Medemblik wordt energiezuinige straatverlichting gebruikt. Daarnaast zal de straatverlichting zo worden opgesteld dat lichtverstrooiing naar het Natura 2000-gebied wordt voorkomen. Bovendien reikt de verlichting niet zo ver dat sprake is van verstoring door licht.

Meervleermuis en binnendijks foerageer- en broedgebied en niet-broedvogels

Ook hier geldt de argumentatie zoals weergegeven bij verstoringfactor geluid. Er is derhalve geen effect op genoemde soorten te verwachten.

Optische verstoring en verstoring door mechanische effecten

Optische verstoring betreft verstoring door de aanwezigheid van mensen dan wel voorwerpen die niet thuishoren in het natuurlijke systeem. In het geval van dit plan zou het dan gaan om de aanwezigheid van bebouwing en de beweging van voertuigen en mensen. Het plangebied grenst niet direct aan Natura 2000-gebied en het plan voorziet ook niet in mogelijkheden om het Natura 2000 gebied te betreden. Gezien de afstand tussen het Natura 2000-gebied en de planlocatie en de bufferende werking van de Oosterdijk en het Marinaterrein, is een additionele optische verstoring van dieren binnen het Natura 2000-gebied door het plan uit te sluiten.

Onder mechanische effecten vallen verstoring door betreding, golfslag, luchtwervelingen en dergelijke.

Om dit soort effecten te krijgen moeten activiteiten in het Natura 2000-gebied plaatsvinden. Dit is hier niet het geval. Negatieve effecten door mechanische effecten zijn uit te sluiten.

**Veranderingen in populatiedynamiek en bewuste verandering
soortensamenstelling**

n.v.t.

5 Conclusies

In voorliggend rapport is voor elke relevante storingsfactor bepaald of een (significant) negatief effect met zekerheid is uit te sluiten.

Het plan leidt gezien de aard en omvang van de werkzaamheden niet tot (significant) negatieve effecten.

Plantoets: uitvoerbaarheid bestemmingsplan

In de Wet natuurbescherming is een plantoets opgenomen. Het bestuursorgaan dat een plan vaststelt, dient rekening te houden met de effecten van dat plan voor Natura 2000-gebied(en) (art. 2.7 Wet natuurbescherming). Het bestemmingsplan mag enkel worden vastgesteld als zekerheid is verkregen dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast.

Op basis van deze effectanalyse kan worden geconcludeerd dat verzekerd is dat het plan geen negatieve effecten zal hebben op enig Natura 2000-gebied, als het gaat om oppervlakteverlies, versnippering, vermesting, verzuring, geluid, trilling, licht, optische verstoring en mechanische effecten. Bij deze storingsfactoren is geconcludeerd dat negatieve effecten zijn uit te sluiten voor het Natura 2000-gebied IJsselmeer. Daarom is een aantasting van de natuurlijke kenmerken van enig Natura 2000-gebied uit te sluiten. Hieruit kan geconcludeerd worden dat de wet natuurbescherming, onderdeel gebiedsbescherming niet aan de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan in de weg staat.

Projecttoets: vergunningplicht

Artikel 2.7, tweede lid van de wet natuurbescherming heeft betrekking op de vergunningsplicht in verband met Natura 2000-gebieden. Op grond van dit artikel is een vergunning van Gedeputeerde Staten vereist voor het realiseren van projecten of het verrichten van andere handelingen die gelet op de insandhoudingsdoelstellingen voor een Natura 2000-gebied de kwaliteit van de natuurlijke habitat of de habitats van soorten in dat gebied kunnen verslechteren of een significant verstoring effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

Op basis van de effectbeschrijving en beoordeling is er geen sprake van verslechtering van de kwaliteit of een significante verstoring.

6 Bronnen

Antea Group, april 2017. Heiwerkzaamheden Kinderdijk.

Antea Group, september 2017. Hockeyvelden Fortuinweg te Zaandijk. Toets Wet natuurbescherming – Natura 2000.

Janssen, J.A.M. & J.H.J. Schaminée, 2003. Europese natuur in Nederland. Habitattypen. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Krijgsman, K.L. R., R. Smits & j. van der Winden, 2008. Verstoringsgevoeligheid van vogels, update literatuurstudie naar de reacties van vogels op recreatie. Bureau Waardenburg.

Nuijen, T. Natuurtoets Voormalig DEK terrein: natuurtoets in het kader van woningbouwproject Medemblik, maart 2017.

Rijkswaterstaat, april 2017. Natura 2000 ontwerp-beheerplan IJsselmeergebied 2016-2021 : IJsselmeer.

Steunpunt Natura 2000. Leidraad bepaling significantie, nadere uitleg van het begrip 'significante gevolgen' uit de Natuurbeschermingswet. versie 27 mei 2010.

Witterveen + Bos, juni 2017. Bestemmingsplan Woningbouw DEK-terrein Medemblik : toelichting.

www.synbiosys.alterra.nl

www.noord-holland.nl